

ЈП СРБИЈАГАС, НОВИ САД
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА ГОДИНУ ЗАВРШЕНУ 31. ДЕЦЕМБРА 2011. ГОДИНЕ

Нови Сад, 15.06.2012. године

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Јавно предузеће Србијагас, Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) је основано од стране Владе Републике Србије Одлуком о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и трговину природним гасом број 05/023-4379/2005-1 од 7. јула 2005. године (“Службени гласник РС” број 60/2005), а на основу Закона о престанку важења Закона о оснивању Јавног предузећа за истраживање, производњу, прераду и промет нафте (“Службени гласник РС” број 74/2005), Друштво је регистровано у Агенцији за привредне регистре 1. октобра 2005. године. Све пословне промене у периоду од датума деобног биланса 1. јула 2005. године Јавног предузећа Нафтне Индустије Србије до датума регистрације 1. октобра 2005. године су евидентирани у пословним књигама Друштва.

Друштво се бави транспортом природног гаса, управљањем транспортним системом за природни гас, трговином природним гасом на слободном тржишту, трговином природним гасом на велико, трговином природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуцијом природног гаса, управљањем дистрибутивним системом за природни гас и складиштењем природног гаса.

Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Управног одбора Друштва 15. јуна 2012. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног Друштва и следећих зависних предузећа у земљи и иностранству:

<u>Зависно предузеће</u>	<u>% учешћа у капиталу</u>
1 Апагас д.о.о., Апатин	100.00%
2 Енергогас д.о.о., Подгорица, Црна Гора	100.00%
3 Агрожив а.д., Житиште	100.00%
4 Српска фабрика стакла а.д., Параћин	57.73%
5 Лозница – гас д.о.о, Лозница	51.00%
6 Гас д.о.о., Бечеј	51.00%
7 Метанолско сирћетни комплекс а.д., Кикинда	50.75%

Зависно правно лице Природни гас д.о.о., Панчево није имало пословних активности у 2011. години, те због нематеријалности износа није укључен у ове консолидоване финансијске извештаје.

Придružена предузећа Друштва су у овим консолидованим финансијским извештајима укључена применом методе учешћа, и то:

<u>Придružено предузеће</u>	<u>% учешћа у капиталу</u>
1 Прогресгас-трејдинг д.о.о., Београд	50.00%
2 Информатика а.д., Београд	30.55%
3 Yugogosgaz а.д., Београд	25.00%

Придružена предузећа Друштва која су у овим консолидованим финансијским извештајима укључена применом методе набавне вредности су:

<u>Придružено предузеће</u>	<u>% учешћа у капиталу</u>
1 South Stream Serbia AG, Швајцарска	49.00%
2 Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	49.00%
3 Согаз а.д., Нови Сад	49.00%

У току 2011. године дошло је до оснивања Друштва Согаз а.д. и South Stream Serbia AG уговорима који су по решењу објављени у „Службеном гласнику РС“ број 023-4751/2011.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Дана 12. октобра 2010. године закључен је Уговор о спајању уз припајање ЈП Кула-гас, Кула Друштву и заведен под бројем 00-01-2/610 у Друштву. Управни одбор Друштва је својом одлуком број 01-02-25/74-6 од 28. децембра 2010. године дао сагласност на закључење истог, а Влада Републике Србије као оснивач Друштва је дала сагласност 9. децембра 2010. године (решење број 023-9046/2010). Преузимање имовине, права и обавеза извршено је на дан 31. децембра 2009. године који се сматра даном обрачуна спајања уз припајање.

У односу на обим консолидације за годину завршену на дан 31. децембра 2010. године повезана предузећа Кошаркашки клуб Војводина д.о.о., Нови Сад и Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад нису консолидована на дан 31. децембра 2011. године из разлога што је матично предузеће продало своје учешће у Кошаркашком клубу Војводина д.о.о., Нови Сад (Уговор о преносу удела број 01-01-2/933 од 28. октобра 2011. године), док је у Подземном складишту гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад продат део учешћа којим је изгубљена контрола над тим предузећем (Уговор о купопродаји и преносу удела број 01-01-2/726 од 2. августа 2011. године).

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министарства финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114 од 22. децембра 2006. године, бр. 119 од 26. децембра 2008. године, бр. 9 од 6. фебруара 2009. године и бр. 4 од 29. јануара 2010. године) који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3. Поред наведеног, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у следећем:

- У складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, који је ступио на снагу 24. јануара 2011. године, код састављања годишњих финансијских извештаја за 2010. годину, правна лица и предузетници могли су одлучити да нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле са стањем на дан 31. децембар 2010. године по основу дугорочних обавеза у динарима са валутном клаузулом, не искажу у приходима, односно расходима текућег периода, већ на рачунима активних временских разграничења. Сразмерни износ разграничених курсних разлика по основу обавеза које су доспеле у току 2011. године, Друштво је пренело на негативне, односно позитивне курсне разлике на дан доспећа обавезе. Ефекти разграничених курсних разлика по основу обавеза које доспевају у току 2012. године и касније, биће пренети на негативне, односно позитивне курсне разлике у

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

моментима доспећа наведених обавеза. Наведени рачуноводствени третман одступа од захтева МРС 21 "Ефекти промена девизних курсева"..

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Финансијски извештаји зависних друштава у иностранству, исказани у њиховим функционалним валутама, прерачунати су у извештајну валуту матичног Друштва (Динар), тако што су средства и обавезе прерачунати по званичном курсу на дан биланса стања, а приходи и расходи по просечном курсу у току године.

Сви материјално значајни износи трансакција и салда који су настали из међусобних пословних односа између зависних друштава елиминисани су приликом консолидације.

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2010. године:

- Измене МСФИ 7 "Финансијски инструменти: Обелодањивања" – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ Измене које се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 38 "Нематеријална имовина" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 2 "Плаћања акцијама": Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран априла 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измена која се односи на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 "Поновна процена уграђених деривата" ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 и МРС 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мерење" – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени (наставак)

- IFRIC 18 "Пренос средстава са купаца" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године" што представља измену „Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја" (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- Допуне МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања " – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године),
- Допуне МРС 24 "Обелодањивања о повезаним лицима" – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне МРС 32 "Финансијски инструменти: презентација" – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)" резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне IFRIC 14 "МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција" Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 19 "Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2015. године),
- МСФИ 10 "Консолидовани финансијски извештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 12 "Обелодањивање учешћа у другим правним лицима" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 13 "Мерење фер вредности" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) "Појединачни финансијски извештаји" - (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- МРС 28 (ревидиран 2011. године) "Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања" - (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 "Финансијски инструменти: Обелодањивања" – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 "Финансијски инструменти: обелодањивања" – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануар 2013. године),
- Допуне МСФИ 9 "Финансијски инструменти" и МСФИ 7 "Финансијски инструменти: Обелодањивања" – Обавезно ступање на снагу и прелазна обелодањивања
- Допуне МРС 1 "Презентација финансијских извештаја" – Презентација ставки укупног осталог резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године)
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак” – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године),
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима” – Унапређење рачуноводственог обухватања примања по престанку запослења (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МРС 32 "Финансијски инструменти: Презентација" – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године).

2.4. Упоредни подаци

Друштво је као упоредне податке приказало извештај о укупном резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о новчаним токовима за годину која се завршава 31. децембра 2010. године, односно извештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2010. године.

У циљу корекције грешака насталих у ранијим годинама у складу са МРС 8 "Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке" извршене су одређене корекције и рекласификације података презентованих у финансијским извештајима Друштва састављених на дан и за годину која се завршава на дан 31. децембра 2010. године (напомена 5). У складу са наведеним стандардом евидентирани су ефекти корекције грешке на осталим пословним расходима дан 31. децембра 2010. године, терећењем укупног резултата друштва при чему су упоредне информације у финансијским извештајима претходног периода прерачунате.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Признавање и одмеравање прихода и расхода

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Друштво имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без пореза на додатну вредност, повраћаја робе, рабата и попуста.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Признавање и одмеравање прихода и расхода (наставак)

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа и робе се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима и робом прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа и робе.

(б) Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге транспорта, дистрибуције природног гаса, услуге управљања системом за транспорт и дистрибуцију природног гаса, услуге приступа систему (прикључна такса) и остале услуге. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже. Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(в) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

(д) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

3.2. Приходи и расходи по основу камата

Приходи и расходи по основу камата, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунавају се и евидентирају у билансу успеха у периоду на који се односе. Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања; осим ако уговором о кредиту и финансијском лизингу није другачије прецизирано.

3.3. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања; осим ако уговором о кредиту и финансијском лизингу није другачије прецизирано.

Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу прерачунавања девизних износа књиже су у корист или на терет биланса успеха, осим ефеката валутне клаузуле дугорочних обавеза у динарима са валутном клаузулом, који су, у складу са домаћим прописима, исказани на осталим активним временским разграничењима. Сразмерни износ разграничених ефеката обрачунате уговорене валутне клаузуле преноси се на рачуне расхода и прихода по основу ефеката валутне клаузуле, на дан доспећа обавезе по основу којих су ти ефекти обрачунати.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених одустане доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је у складу са Колективним уговором Друштва у обавези да исплати запосленима отпремнине, у зависности од година рада проведених у предузећу, у висини од три зараде коју би остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом референтне стопе Народне банке Србије.

Поред наведеног, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде. Право на ове накнаде прописано је Колективним уговором Друштва, по коме запосленом по овом основу припада јубиларна награда у износу 1, 2, 3 или 3.5 зараде за непрекидан рад у Друштву од 10, 20, 30, 35 и 40 година. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом референтне стопе Народне банке Србије.

Друштво је извршило резервисања по основу обавеза по наведеним основама и одговарајућа обелодањивања су приказана у напомени 29.

3.5. Порези и доприноси

а) Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, која представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак, а који се тиме може умањити.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Порези и доприноси (наставак)

а) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, порезе и доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким, пореским и општим прописима. Ови порези и доприноси су приказани у оквиру осталих пословних расхода.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су у књигама Друштва исказана по набавној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне губитке од обезвређења.

Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Добици и губици који проистичу из расходања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вредности по којима су исказана основна средства Предузећа. Уколико постоји индиција да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Губитак по основу обезвређења вредности имовине признаје се као расход текућег периода и исказује се у оквиру осталих пословних расхода. Ако накнадно дође до ситуације да губитак због обезвређења признат у ранијим годинама не постоји или се смањио, вредност средства се повећава до ревидиране процене о његовој накнадној вредности, али тако да повећана вредност по којој се средство води не буде већа од вредности по којој би се средство водило да није био у претходним годинама признат утврђени губитак због обезвређивања средства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, са циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

	<u>Век употребе</u>
Грађевински објекти	20 – 70 година
Машине и опрема (укључујући и опрему за гасоводе)	3 – 50 година
Транспортна средства	до 5 година
Канцеларијски намештај, прибор и опрема	до 5 година

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина која се држи ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог, а чија је минимална вредност већа од 100.000 евра.

Инвестициона некретнина, која углавном обухвата административне зграде које нису под хипотеком, држи се ради дугорочних приноса од закупа и не користи се од стране Друштва. Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности, која представља вредност на отвореном тржишту коју годишње утврђују проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене у фер вредностима се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

3.9. Умањење вредности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираном износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Умањење вредности материјалне имовине (наставак)

На дан 31. децембра 2011. године, на основу процене руководства Друштва, не постоје индикације да је вредност некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања обезвређена.

3.10. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти) признаје се применом линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вредности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у не измиреном износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у билансу успеха, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања (напомена 3.2.).

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за време трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.11. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по факури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз са залиха утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Друштво признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Друштво извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Друштва укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

а) Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као краткорочна средства. Добити или губити проистекли из промена у фер вредности ове категорије исказују се у билансу успеха у оквиру позиције 'Остали приходи/(расходи)' у периоду у коме су настали.

У билансу стања Друштва ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности евидентирание у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

б) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Друштва ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана и дате стамбене кредите запосленима евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе (више од 90 дана од датума доспећа) и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти (наставак)

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају дугорочне кредите у земљи и иностранству дате зависним и осталим трећим лицима, као и бескаматна и каматносна потраживања од запослених по основу одобрених стамбених зајмова. Стамбени зајмови запосленима се вреднују по амортизованом вредности коришћењем каматне стопе по којој би Друштво могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи. Исправка вредности потраживања од запослених се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања.

е) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованом вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Друштва ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности које се држе до доспећа евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана .

е) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недериватна средства која су сврстана у ову категорију или нису класификована ни у једну другу категорију. Финансијска средства расположива за продају се након иницијалног признавања одмеравају по фер вредности, при чему се нереализовани добици и губици приказују у оквиру капитала.

У билансу стања Друштва ова категорија финансијских средстава обухвата учешћа у капиталу банака и правних лица евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

Финансијске обавезе

Друштво признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промененим условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Друштва укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава (номиналној вредности), а након тога се исказују по амортизованом вредности уз примену уговорене каматне стопе. Ефекти примењивања уговорене уместо ефективне каматне стопе као што се захтева у складу МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање по процени руководства Друштва немају материјално значајан ефекат на финансијске извештаје. Кредити су одобрени уз варијабилне каматне стопе, а унапред плаћене накнаде за одобрене кредите разграничавају се на пропорционалној основи током периода трајања кредита.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Финансијски инструменти (наставак)

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Друштва, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација консолидованих финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентирани вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.2. Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Друштва анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Друштва. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

4.3. Резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда

Трошкови утврђених накнада запосленима након одласка у пензију након испуњених законских услова и јубиларних награда утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.4. Резервисање по основу судских спорова

Друштво је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Друштво рутински процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

4.5. Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

4.6. Кључна просуђивања о ефектима светске економске кризе

Текућа светска финансијска криза почела је средином 2007. године, при чему су се стварни ефекти на банкарски и привредни сектор у свету испољили током 2008. године. Ефекти кризе одразили су се на смањење улагања на тржишту капитала, смањење ликвидности банкарског сектора, на повећање међубанкарских каматних стопа и проузроковали су велико колебање на тржишту хартија од вредности.

Ефекти кризе у Републици Србији су почели да се осећају у последњем кварталу 2008. године, и прво су се одразили на банкарски сектор кроз значајно повлачење депозита становништва, уз даљи утицај на кризу ликвидности, флукуацију и опадање курса динара у односу на стране валуте, смањење опште привредне активности и платежне способности становништва и привреде.

Народна банка Србије и Влада Републике Србије су сетом донетих мера утицале на ублажавање првобитних ефеката кризе, и значајно допринеле враћању поверења у банкарски сектор, као и успостављању услова за оживљавање привредне активности кроз повољније кредитирање. Влада Републике Србије је усвојила "Програм мера за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе", чији су главни циљеви очување конкурентности привреде Републике Србије, очување запослености и стимулисање домаће тражње.

Руководство Друштва очекује да напред наведени општи ефекти кризе на економско окружење у земљи могу утицати на постојећи обим привредних активности, цену увоза, степен наплате потраживања, као и на могућност да обезбеди нове кредите или да рефинансира постојеће.

Друштво је у процесу разматрања економских параметара и претпоставки неопходних за усклађивање активности са насталом ситуацијом изазваном светском финансијском кризом. Ова разматрања обухватају утицај кризе на постојећу и будућу ликвидност са становишта наплате потраживања од купаца чију ликвидност и солвентност тренутно није могуће проценити, способности измирења обавеза према добављачима и банкама, као и могућности прибављања повољних извора кредитирања за премошћавање критичних ситуација.

Руководство сматра да, у датим околностима, предузима све неопходне мере како би обезбедило одржив раст и развој Друштва. Такође, руководство Друштва није у могућности да поуздано процени даље ефекте кризе на економско окружење у Републици Србији, као ни утицај на финансијски положај и резултате пословања Друштва, али сматра да ни у ком случају ефекти кризе неће довести у питање наставак његовог пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.7. Исправка вредности потраживања

Обрачунали смо исправку вредности за сумњива и спорна потраживања, на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне неопходне обавезе. Наша процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима наших купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у консолидованим финансијским извештајима.

4.8. Фер вредност

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности aktive и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске aktive и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ

Друштво је, у пословној 2011. години, извршило одређене корекције претходно исказаног извештаја биланса стања на дан 31. децембра 2010. године, као и извештаја биланса успеха за пословну 2010. годину, ради корекције грешака из ранијих година у складу са МРС 8 - "Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке".

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ (наставак)

(а) Ефекти корекција извештаја биланса успеха за пословну 2010. годину:

Напомена	Прелиминарно 2010.	Корекције +/-	Кориговано 2010.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	73,340,365	(15,138)	73,325,227
Приходи од активирања учинака и робе	217,872	-	217,872
Повећање вредности залиха учинака	117,913	(15,252)	102,661
Остали пословни приходи	71,745	-	71,745
	<u>73,747,895</u>	<u>(30,390)</u>	<u>73,717,505</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе	(66,085,846)	26,711	(66,059,135)
Трошкови осталог материјала, горива и енергије	(2,968,402)	(15,023)	(2,983,425)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(3,258,016)	2,516	(3,255,500)
Трошкови амортизације	(1,734,720)	1,603	(1,733,117)
Остали пословни расходи	(2,538,437)	(317)	(2,538,754)
	<u>(76,585,421)</u>	<u>15,490</u>	<u>(76,569,931)</u>
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	<u>(2,837,526)</u>	<u>(14,900)</u>	<u>(2,852,426)</u>
Финансијски приходи	4,535,297	1,331	4,536,628
Финансијски расходи	(8,525,362)	1,518	(8,523,844)
Остали приходи	7,795,012	(1,863,799)	5,931,213
Остали расходи	(5,140,429)	(28,105)	(5,168,534)
	<u>(1,335,482)</u>	<u>(1,889,055)</u>	<u>(3,224,537)</u>
ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	<u>(4,173,008)</u>	<u>(1,903,955)</u>	<u>(6,076,963)</u>
Нето (расходи)/приходи по основу исправке грешака и обустављена пословања	<u>(47,052)</u>	<u>-</u>	<u>(47,052)</u>
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	<u>(4,220,060)</u>	<u>(1,903,955)</u>	<u>(6,124,015)</u>
Порез на добит	104,533	4,565	109,098
НЕТО ГУБИТАК	<u>(4,115,527)</u>	<u>(1,899,390)</u>	<u>(6,014,917)</u>

1. Корекција осталих прихода у износу од 1,863,799 хиљада динара се односи на корекцију ефеката проистеклих по основу пословне комбинације стицања зависног предузећа Агрочив а.д., ЖИТИШТЕ, у износу од 913,758 хиљада динара, као и елиминацију интерно генерисане добити садржане у основним средствима која су пренета на зависно предузеће Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад као оснивачки улог у износу од 953,417 хиљада динара, док се износ од 3,376 хиљада динара односи на корекције у корист осталих прихода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ (наставак)

(б) Ефекти корекција извештаја биланса стања на дан 31. децембра 2010. године

	Напомена	Прелиминарно 31. децембар. 2010.	Корекције +/-	Кориговано 31. децембар 2010.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА				
Неуплаћени уписани капитал		1,068	-	1,068
Нематеријална улагања		757,960	(5,053)	752,907
Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	1	55,474,820	(1,842,077)	53,632,743
Дугорочни финансијски пласмани	2	4,115,975	(123,780)	3,992,195
		60,349,823	(1,970,910)	58,378,913
ОБРТНА ИМОВИНА				
Залихе		13,594,230	(6,155)	13,588,075
Потраживања		16,592,909	(9,424)	16,583,485
Потраживања за више плаћен порез на добитак		267,469	-	267,469
Краткорочни финансијски пласмани		10,920,804	-	10,920,804
Готовина и готовински еквиваленти		2,593,494	-	2,593,494
Порез на додату вредност и активна временска разграничења		2,382,903	(1,904)	2,380,999
		46,351,809	(17,483)	46,334,326
Одложена пореска средства		115,815	(18)	115,797
Укупна актива		106,817,447	(1,988,411)	104,829,036
ПАСИВА				
КАПИТАЛ				
Основни капитал		39,773,528	(14,160)	39,759,368
Неуплаћени уписани капитал		1,068	-	1,068
Резерве	3	701,692	(179,352)	522,340
Ревалоризационе резерве	4	6,070,376	(3,270,780)	2,799,596
Нереализовани добици по основу ХОВ		(59,921)	-	(59,921)
Акумулирани губитак	5	(14,553,020)	1,603,015	(12,950,005)
		31,933,723	(1,861,277)	30,072,446
ДУГОРОЧНА ОБАВЕЗЕ				
Дугорочна резервисања		557,980	-	557,980
Дугорочни кредити		25,209,112	1	25,209,113
Остале дугорочне обавезе	6	497,732	(128,821)	368,911
		26,264,824	(128,820)	26,136,004
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ				
Краткорочне финансијске обавезе		23,784,452	56,403	23,840,855
Обавезе из пословања		18,034,219	(69,548)	17,964,671
Остале краткорочне обавезе		3,918,943	6,071	3,925,014
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења		2,696,679	(7,840)	2,688,839
Обавезе по основу пореза на добитак		50,931	-	50,931
		48,485,224	(14,914)	48,470,310
Одложене пореске обавезе		133,676	16,600	150,276
УКУПНА ПАСИВА		106,817,447	(1,988,411)	104,829,036

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ (наставак)

(б) Ефекти корекција извјештаја о финансијском положају на дан 31. децембра 2010. године (наставак)

1. Корекција некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава у износу од 1,842,077 хиљада динара се односи на елиминацију интерно генерисане добити садржане у основним средствима Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад настале преносом основних средстава као оснивачког улога у износу од 952,910 хиљада динара, као и корекцију у износу од 889,167 хиљада динара која се односи на ефекте проистекле по основу пословне комбинације стицања зависног предузећа Агрожив а.д., Житиште.
2. Корекција дугорочних финансијских пласмана у износу од 123,780 хиљада динара се односи на негативне корекције за ефекте проистекле из пословне комбинације стицања зависног предузећа Агрожив а.д., Житиште у износу од 159,950 хиљада динара и вредновања учешћа у капиталу Yugorosgaz а.д., Београд у износу од 24,736 хиљада динара, као и позитивних корекција у износу од 57,915 хиљада динара ради елиминације приликом свођења на вредност учешћа у капиталу Информатика а.д., Београд и осталих корекција у износу од 2,991 хиљада динара.
3. Корекција резерви у износу од 179,352 хиљада динара се односи на негативне ефекте пословних комбинација стицања зависних предузећа Српске фабрике стакла а.д., Параћин и Метанолско сирћетног комплекса а.д., Кикинда на дан стицања у износу од 300,759 хиљада динара, као и позитивних ефеката елиминисања осталих резерви и транслационих резерви у износу од 22,207 хиљада динара и 99,740 хиљада динара за зависно предузеће Енергогас д.о.о., Подгорица, Црна Гора и других негативних корекција у износу од 540 хиљада динара.
4. Корекција ревалоризационих резерви у износу од 3,270,780 хиљада динара се односи на ефекте стицања зависних предузећа Српске фабрике стакла а.д., Параћин и Метанолско сирћетног комплекса а.д., Кикинда у износу од 2,918,450 хиљада динара и стицања зависног предузећа Агрожив а.д., Житиште у износу од 352,330 хиљада динара.
5. Корекција почетног стања акумулираног губитка за ефекте грешака из ранијих година је следећа:

	Основни капитал 2010. године	Акумулирани губитак 2010. године
Претходно исказано	39,773,528	(14,553,020)
<i>Корекције за:</i>		
Ефекте из пословне комбинације Агрожив а.д., Житиште	3,350	(597,070)
Ефекте стицања зависних предузећа Српске фабрике стакла а.д., Параћин и Метанолско сирћетног комплекса а.д., Кикинда	-	2,200,085
Остало	(17,510)	-
Укупно	<u>(14,160)</u>	<u>1,603,015</u>
Кориговано	<u>39,759,368</u>	<u>(12,950,005)</u>

6. Корекција осталих дугорочних обавеза у износу од 128,821 хиљаду динара се односи на рекласификацију обавеза предузећа Агрожив а.д., Житиште са обавеза које се могу конвертовати у капитал на краткорочне финансијске обавезе у износу од 111,084 хиљада динара и осталих корекција у износу од 17,737 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА, РОБА И УСЛУГА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од продаје осталим повезаним лицима		
Приходи од продаје робе у земљи	1,422,498	954,730
Приходи од продаје у земљи		
Приходи од продаје производа и услуга у земљи	4,931,624	1,588,240
Приходи од продаје робе у земљи	71,652,691	64,818,657
Приходи од продаје у иностранству		
Приходи од продаје производа и услуга у иностранству	1,034,782	5,602,854
Приходи од продаје робе у иностранству	837,109	360,746
	<u>79,878,704</u>	<u>73,325,227</u>

7. ПОСЛОВНИ И ГЕОГРАФСКИ СЕГМЕНТИ

Производи и услуге у оквиру пословних сегмената

За потребе руковођења, Друштво је организовано у четири пословна сегмента. Ови сегменти су основа на којој Друштво извештава своје примарне информације о сегментима. Основни производи и услуге сваког од ових сегмената су као што следи:

Гас – Транспорт природног гаса, управљање транспортним системом за природни гас, трговина природним гасом на слободном тржишту, трговина природним гасом на велико, трговина природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуција природног гаса и управљање дистрибутивним системом за природни гас.

Производи од стакла – Производња амбалажног стакла, трговачког стакла, стакла ручне и машинске обраде, производња оптичких и специјалних техничких стакала, производња кречњака и доломита као и пружање услуга у спољнотрговинском промету.

Метанол и сирћетне киселине – производња и продаја метанола и сирћетне киселине.

Живина – Узгој, прерада и продаја производа од живине.

Приходи од продаје по пословним сегментима

	Екстерна продаја		Интерна продаја		У хиљадама динара Укупно	
	2011.	2010.	2011.	2010.	2011.	2010.
Гас	73,521,082	66,391,112	1,334,135	8,511,667	74,855,217	74,902,779
Производи од стакла	1,832,951	1,667,257	-	-	1,832,951	1,667,257
Метанол и сирћетне киселине	1,959,811	5,203,387	-	-	1,959,811	5,203,387
Живина	2,564,860	63,471	-	-	2,564,860	63,471
Укупно	<u>79,878,704</u>	<u>73,325,227</u>	<u>1,334,135</u>	<u>8,511,667</u>	<u>81,212,839</u>	<u>81,836,894</u>
Елиминације					<u>(1,334,135)</u>	<u>(8,511,667)</u>
					<u>79,878,704</u>	<u>73,325,227</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

7. ПОСЛОВНИ И ГЕОГРАФСКИ СЕГМЕНТИ (наставак)

Резултат по пословним сегментима

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Гас	1,215,686	833,389
Производи од стакла	(798,387)	(2,219,965)
Метанол и сирћетне киселине	(2,949,115)	(5,164,513)
Живина	(1,257,858)	(101,364)
Укупно за све сегменте	(3,789,674)	(6,652,453)
Елиминације	(1,201,012)	528,438
Губитак пре опорезивања	(4,990,686)	(6,124,015)
Порески расход периода	(124,033)	(25,448)
Одложени порески приходи/(расходи) периода	28,492	134,546
Нето (губитак)	(5,086,227)	(6,014,917)

Средства и обавезе по пословним сегментима

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Гас	137,342,349	102,114,764	98,550,874	68,231,199
Производи од стакла	5,591,800	6,562,074	8,055,662	8,143,686
Метанол и сирћетне киселине	5,970,518	7,570,950	8,721,066	7,381,600
Живина	2,657,759	2,065,327	2,331,572	443,237
Укупно за све сегменте	151,562,426	118,313,115	117,659,174	84,199,722
Елиминације	(16,920,492)	(13,484,079)	(12,562,627)	(9,443,132)
Консолидовано	134,641,934	104,829,036	105,096,547	74,756,590

Остале информације по сегментима

	У хиљадама динара Трошкови амортизације	
	2011.	2010.
Гас	1,273,506	1,012,320
Производи од стакла	266,004	283,986
Метанол и сирћетне киселине	363,828	362,577
Живина	120,527	3,569
	2,023,865	1,662,452

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

7. ПОСЛОВНИ И ГЕОГРАФСКИ СЕГМЕНТИ (наставак)

Приходи од продаје производа, роба и услуга на иностраном тржишту по географским подручјима

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Босна и Херцеговина	591,708	560,799
Немачка	227,391	236,449
Италија	181,752	360,330
Македонија	165,360	244,758
Румунија	144,152	284,052
Мађарска	137,884	560,608
Бугарска	136,500	128,023
Русија	62,463	-
Чешка република	49,786	377,709
Црна Гора	44,137	10,212
Пољска	36,100	273,843
Француска	33,024	28,637
Хрватска	31,779	32,454
Швајцарска	6,461	207,929
Грчка	6,208	12,067
Турска	4,781	84,324
Белгија	4,755	654,971
Холандија	4,310	208,706
Словачка	1,546	39,767
Аустрија	787	833,425
Албанија	600	-
Словенија	407	178,511
Шпанија	-	573,990
Ирска	-	70,809
Молдавија	-	1,227
	<u>1,871,891</u>	<u>5,963,600</u>

8. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од премија и субвенција	3,066	9,573
Приходи од условљених донација	62,611	47,625
Приход од закупнина	7,299	4,195
Остало	19,275	10,352
	<u>92,251</u>	<u>71,745</u>

Вредност средстава добијених кроз донације се иницијално евидентира као разграничени приход у оквиру обавеза у билансу стања, који се умањује у корист биланса успеха, у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених из донација.

Приходи од условљених донација исказани у пословној 2011. години у износу од 62,611 хиљада динара се односе на приходе од изградње нових прикључака вредносно обрачунатих по ценовнику у складу са методологијом одобреном од стране Агенције за енергетику, као и приходе од накнаде за приступ систему по ценовнику одобреном од стране Агенције за енергетику.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови материјала и амбалаже	3,555,105	1,215,316
Трошкови природног и земног гаса	1,181,337	1,072,337
Трошкови електричне енергије	316,513	218,517
Трошкови горива	226,262	178,707
Трошкови резервних делова	91,856	81,047
Трошкови отписа алата и инвентара	33,647	19,180
Трошкови канцеларијског материјала	15,752	10,723
Трошкови неповратне амбалаже	110,514	98,548
Трошкови осталог материјала	223,354	89,050
	<u>5,754,340</u>	<u>2,983,425</u>

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови нето зарада	3,199,627	2,371,498
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца	579,159	438,205
Трошкови јубиларних награда и отпремнина	98,116	55,857
Трошкови смештаја, исхране и превоза за запослене	237,437	187,233
Остали лични расходи	59,051	64,386
Примања чланова управног и надзорног одбора	44,488	92,339
Трошкови накнада по основу уговора	50,806	45,982
	<u>4,268,684</u>	<u>3,255,500</u>

11. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови амортизације	2,023,865	1,662,452
Трошкови дугорочних резервисања	317,453	70,665
	<u>2,341,318</u>	<u>1,733,117</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

12. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови услуга на изради учинака	20,142	9,431
Трошкови осталих ПТТ транспортних услуга	287,189	963,550
Трошкови услуга одржавања	721,869	268,827
Трошкови закупнина	293,482	31,140
Трошкови сајмова	10,435	7,008
Трошкови рекламе и пропаганде	126,657	22,100
Трошкови истраживања	4,580	357
Трошкови осталих производних услуга	197,206	115,772
Трошкови правних услуга	72,625	13,597
Трошкови консултантских услуга	163,464	215,416
Трошкови обезбеђења	86,695	35,820
Остали трошкови непроизводних услуга	187,336	190,997
Трошкови репрезентације	45,646	37,094
Трошкови премија осигурања	294,681	251,741
Трошкови платног промета	34,485	38,267
Трошкови чланарина	16,009	14,723
Трошкови пореза и доприноса	343,654	194,622
Остали нематеријални трошкови	131,002	128,292
	<u>3,037,157</u>	<u>2,538,754</u>

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Приходи од камата	17,146	200,398
Приходи по основу свођења на нето капитал	384,217	500,542
Приходи по основу затезних камата	7,302,372	3,137,367
Позитивне курсне разлике	2,826,331	683,608
Остали финансијски приходи	1,653	14,713
	<u>10,531,719</u>	<u>4,536,628</u>

14. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Расходи камата	4,906,761	3,471,153
Негативне курсне разлике	1,920,317	4,373,430
Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица који се обрачунавају методом удела	10,466	-
Остали финансијски расходи	285,685	679,261
	<u>7,123,229</u>	<u>8,523,844</u>

Остали финансијски расходи у износу од 285,685 хиљада динара се највећим делом односе на трошкове обраде кредита које је Друштво узело у току 2011. године од Московске банке а.д., Београд, UniCredit банке а.д. Београд, Нуро Alpe Adria банке а.д. Београд, Banca Intesa а.д. Београд и Societe Generale банке а.д. Београд

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

15. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Добици од продаје основних средстава и нематеријалних улагања	4,637	3,977
Добици од продаје учешћа у капиталу	-	33,703
Ефекти пословних комбинација	-	475,396
Добици од продаје материјала	10,954	22,138
Вишкови	435,650	218,454
Приходи по основу заштите од ризика	7,120	974
Приходи од смањења обавеза	2,056,092	627,352
Приходи од укидања дугорочних резервисања	4,564	957,650
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава основних средстава и нематеријалних улагања	27,977	57,368
Приходи од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана	3,538	36,711
Приходи од усклађивања вредности залиха	25,933	14,060
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	4,180,629	3,235,790
Други остали приходи	413,394	247,640
	<u>7,170,488</u>	<u>5,931,213</u>

Други остали приходи се највећим делом односе на приходе по основу наплаћених уговорних обавеза и других прихода по основу добијених судских и арбитражних процеса.

16. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	11,797	19,717
Губици по основу расходовања и продаје биолошких средстава	192,903	3,046
Губици од продаје учешћа у капиталу	25,976	31,194
Губици од продаје материјала	1,499	9
Мањкови	406,329	27,280
Повећање исправке вредности краткорочних пласмана, потраживања и залиха	5,546,189	4,672,101
Обезвређење биолошких средстава	60,186	-
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	70,098	162,175
Расходи по основу директних отписа потраживања	420,176	5,413
Обезвређење дугорочних финансијских пласмана	143,412	31,313
Други остали расходи	306,860	216,286
	<u>7,185,425</u>	<u>5,168,534</u>

Други остали расходи се највећим делом односе на покриће губитка Кошаркашког клуба Војводина д.о.о, Нови Сад, као и донације и затезне камате за кашњења у плаћању.

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

а) Компоненте пореза на добит

	У хиљадама динара	
	2011.	2010.
Текући порез на добит	124,033	25,448
Одложени порески расход/(приход) периода	(28,492)	(134,546)
	<u>95,541</u>	<u>(109,098)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара 2011.
Губитак пре опорезивања	(4,990,686)
Порез на добитак обрачунат по номиналној стопи од 10%	(499,069)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	216,290
Ефекти непризнатог губитка текуће године	247,594
Остали ефекти консолидације	130,726
	<u>95,541</u>

в) Компоненте одложених пореских средстава и обавеза

Одложена пореска средства и обавезе се односе на следеће позиције:

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.
Одложена пореска средства	
Одложена пореска средства по основу разлике у садашњој вредности средстава у пореске и књиговодствене сврхе	144,545
	<u>144,545</u>
Одложене пореске обавезе	
Одложена пореска обавезе по основу неоскоришћених пореских губитака	(179,577)
	<u>(179,577)</u>
Одложена пореске обавезе, нето	<u>(35,032)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

18. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара			
	Лиценце и улагања у развој	Остала нематери- јална улагања	Нематери- јална улагања у припреми	Укупно нематери- јална улагања
Набавна вредност				
Стање, 1. јануара 2010. године	55,622	126,822	606,924	789,368
Промене у обиму консолидације	-	(1,587)	-	(1,587)
Повећања	2,210	4,358	33,802	40,370
Смањења и расходања	(8,660)	-	(4,016)	(12,676)
Остало	-	-	(3,701)	(3,701)
Стање, 31. децембра 2010. године	49,172	129,593	633,009	811,774
Стање, 1. јануара 2011. године	49,172	129,593	633,009	811,774
Промене у обиму консолидације	(250)	(5,822)	-	(6,072)
Повећања	5,834	40,467	27,445	73,746
Смањења и расходања	(2,075)	-	(4,952)	(7,027)
Остало	-	32	(22,083)	(22,051)
Стање, 31. децембра 2011. године	52,681	164,270	633,419	850,370
Исправка вредности				
Стање, 1. јануара 2010. године	36,134	8,320	-	44,454
Промене у обиму консолидације	-	(1,080)	-	(1,080)
Амортизација	10,801	3,488	-	14,289
Расход	(1,587)	-	-	(1,587)
Остало	-	2,791	-	2,791
Стање, 31. децембра 2010. године	45,348	13,519	-	58,867
Стање, 1. јануара 2011. године	45,348	13,519	-	58,867
Промене у обиму консолидације	-	(995)	-	(995)
Амортизација	2,906	4,794	-	7,700
Расход	(2,075)	(39)	-	(2,114)
Остало	-	1,130	-	1,130
Стање, 31. децембра 2011. године	46,179	18,409	-	64,588
Садашња вредност на дан:				
- 31. децембра 2011. године	<u>6,502</u>	<u>145,861</u>	<u>633,419</u>	<u>785,782</u>
- 31. децембра 2010. године	<u>3,824</u>	<u>116,074</u>	<u>633,009</u>	<u>752,907</u>

Нематеријална улагања у припреми Друштва се највећим делом односе на процењене залихе кречњака на лежишту „Плана“, а која се могу успешно користити као карбонатна сировина и као техничко-грађевински камен, као и на резерве фелдспата у Сталаћу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Аванси и инвестиције у току	Укупно
Набавна вредност					
Стање, 1. јануара 2010. године	3,401,059	39,289,023	10,303,227	6,346,902	59,340,211
Исправке грешака	-	4,796	242	-	5,038
Промене у обиму консолидације	(12,632)	(295,178)	(307,628)	-	(615,438)
Набавке у току године	23,880	2,380,148	1,298,577	6,249,547	9,952,152
Активирања	1,126	1,805,609	104,292	(1,911,027)	-
Ефекти процене	(593)	(19,293)	31,793	-	11,907
Остало	-	558,014	(477,717)	(3,062,601)	(2,982,304)
Отуђења и расходања	(11,249)	(1,591,690)	(850,757)	(88,276)	(2,541,972)
Стање, 31. децембра 2010. године	<u>3,401,591</u>	<u>42,131,429</u>	<u>10,102,029</u>	<u>7,534,545</u>	<u>63,169,594</u>
Стање, 1. јануара 2011. године	3,401,591	42,131,429	10,102,029	7,534,545	63,169,594
Промене у обиму консолидације	(11,248)	(1,591,690)	(806,907)	-	(2,409,845)
Набавке у току године	10	240,869	602,733	7,316,580	8,160,192
Активирања	-	971,049	316,474	(1,287,523)	-
Ефекат процене	-	-	-	-	-
Остало	(21,139)	(73,234)	(6,710)	(802,789)	(903,872)
Отуђења и расходања	(1,414)	(20,086)	(197,409)	(3,470,566)	(3,689,475)
Стање, 31. децембра 2011. године	<u>3,367,800</u>	<u>41,658,337</u>	<u>10,010,210</u>	<u>9,290,247</u>	<u>64,326,594</u>
Исправка вредности					
Стање, 1. јануара 2010. године	-	3,844,913	3,936,511	430,965	8,212,389
Промене у обиму консолидације	-	109,451	228,021	-	337,472
Амортизација за текућу годину	-	944,488	717,964	-	1,662,452
Ефекти процене	-	26,932	(31,165)	-	(4,233)
Преноси	-	98,265	(109,628)	-	(11,363)
Отуђења и расходања	-	(146,474)	(249,465)	(85)	(396,024)
Укидање импаритетних губитака књижених у биланс успеха	-	-	-	(50,179)	(50,179)
Остало	-	(315)	(5,555)	-	(5,870)
Стање, 31. децембра 2010. године	-	<u>4,877,260</u>	<u>4,486,683</u>	<u>380,701</u>	<u>9,744,644</u>
Исправка вредности					
Стање, 1. јануара 2011. године	-	4,877,260	4,486,683	380,701	9,744,644
Промене у обиму консолидације	-	(152,218)	(308,575)	-	(460,793)
Амортизација за текућу годину	-	1,208,243	815,622	-	2,023,865
Отуђења и расходања	-	(11,939)	(131,103)	-	(143,042)
Преноси	-	958	(958)	-	-
Остало	-	105,925	(11,523)	34,321	128,723
Стање, 31. децембра 2011. године	-	<u>6,028,229</u>	<u>4,850,146</u>	<u>415,022</u>	<u>11,293,397</u>
Садашња вредност:					
- 31. децембар 2011. године	<u>3,367,800</u>	<u>35,630,108</u>	<u>5,160,064</u>	<u>8,875,225</u>	<u>53,033,197</u>
- 31. децембар 2010. године	<u>3,401,591</u>	<u>37,254,169</u>	<u>5,615,346</u>	<u>7,153,844</u>	<u>53,424,950</u>

На дан 31. децембра 2011. године имовина Друштва под хипотеком износи 1,016,019 хиљада динара.

Средства под хипотеком у износу од 890,629 хиљада динара се односе на зграду аутоматске мешаонице, зграду магацина готове робе (хала 2), халу без крана (хала 05), зграду магацина готове робе (хала линије 02 и 03), производну халу погона оптичко стакло и објекте рудника Плана, а све као обезбеђење кредита код Агробанке а.д., Београд и ОТП банке а.д., Нови Сад.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Такође, успостављено је заложно право над пословном зградом у Панчеву нето садашње вредности у износу од 125,390 хиљада динара у корист Атлас Банке а.д. Београд, а по основу уговора о оквирном задужењу из јануара 2004. године у износу од 259,000 евра.

Аванси и инвестиције у току у износу од 8,875,225 хиљада динара се пре свега односе на улагање у измештање гасовода код аутопута Е75 код Новог Сада (наведена инвестиција је приоритет у складу са одлуком Владе Републике Србије о измештању енергетских инсталација на Коридору 10), затим улагање у двосмерни гасоводни систем Госпођинци – Банатски Двор (повезивање гасоводног система Друштва са Подземним складиштем гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад), као и улагање у гасовод Јужни ток и остала улагања у проширење дистрибутивно гасоводне мреже.

20. БИОЛОШКА СРЕДСТВА

Набавна вредност	У хиљадама динара		
	Свиње	Живина	Укупно
Стање, 22. децембра 2010. године	157,760	64,100	221,860
Ефекти корекција (напомена 5)	-	(16,983)	(16,983)
Стање након корекције 22. децембра 2010. године	157,760	47,117	204,877
Промене у току периода	-	327	327
Стање, 31. децембра 2010. године	157,760	47,444	205,204
Промене у току периода	(157,760)	64,495	(93,265)
Стање, 31. децембра 2011. године	-	111,939	111,939

Назив	Количина	Старост у недељама	У хиљадама динара	
			Књигово- дствена вредност	Процењена вредност
Коке и петлови – експлоатација	30,852	32	1,113	34,338
Коке и петлови – експлоатација	517	76	530	274
Коке и петлови – експлоатација	27,348	50	636	17,393
Коке и петлови – експлоатација	10,736	32	1,113	11,949
Коке и петлови – експлоатација	274	76	530	146
Стање, 31. децембра 2010. године	69,727	266	3,922	64,100
Коке и петлови – експлоатација	19,561	45	14,274	
Коке и петлови – експлоатација	29,826	22	46,424	
Коке и петлови – експлоатација	51,785	32	51,241	
Стање, 31. децембра 2011. године	101,172	99	111,939	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

20. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (наставак)

	Количина	Старост у недељама	Књигово-дствена вредност	Процењена вредност
Основно стадо – Назимице	2,264	-	79,240	79,240
Основно стадо – Крмаче	1,823	-	72,920	72,920
Основно стадо – Нерасти	112	-	5,600	5,600
Стање, 31. децембра 2010. године	4,199	-	157,760	157,760
Стање, 31. децембра 2011. године	-	-	-	-

Биолошка средства на дан 31. децембар 2011. године чини живина - коке носиге и петлове у експлоатацији у износу од 111,939 хиљада динара.

21. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара		
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.	
Учешћа у капиталу придружених правних лица	5,103,920	1,732,096	
Учешћа у капиталу других правних лица	2,141,606	2,133,154	
	7,245,526	3,865,250	
Исправка вредности учешћа у капиталу	(800,309)	(82,922)	
	6,445,217	3,782,328	
	У хиљадама динара		
	% учешћа	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Учешћа у капиталу придружених правних лица (брutto)			
- Природни гас д.о.о., Панчево	100%	292	-
- Прогресгас-трејдинг д.о.о., Београд	50%	229,263	158,875
- South Stream Serbia AG, Швајцарска	49%	532,928	-
- Sogaz а.д., Нови Сад	49%	300,687	-
- Yugorosgaz д.о.о., Београд	25%	1,196,026	1,334,356
- Информатика а.д, Београд	30.55%	220,777	238,865
- Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	49%	2,623,947	-
		5,103,920	1,732,096
Учешћа у капиталу осталих правних лица (брutto)			
- Петрохемија а.д., Панчево		1,955,145	1,955,145
- Застава аутомобили а.д., Крагујевац		758	758
- Јухор а.д., Јагодина		18,865	18,865
- Лука слободна зона, Београд		4,870	4,870
- Привредна банка а.д., Београд		15,115	15,115
- Комерцијална банка а.д., Београд		71,758	71,758
- Астра банка а.д., Београд у стечају		8,839	8,839
- Дунав банка а.д., Звечан		60,008	-
- Остало		6,248	57,804
		2,141,606	2,133,154
Минус: Исправка вредности учешћа у капиталу		(800,309)	(82,922)
		6,445,217	3,782,328

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

21. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

Учешће у капиталу Sogaz а.д., Нови Сад се односи на уплату капитала на привремени рачун код Banca Intesa а.д., Београд дана 14. децембра 2011. године у вредности од 2,940,000 евра. Предузеће је регистровано код Агенције за привредне регистре дана 11. јануара 2012. године, а дана 16. јануара 2012. године пренета су средства оснивачког капитала са привременог рачуна на редован текући рачун Sogaz а.д., Нови Сад.

22. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања која се могу конвертовати у капитал	19,480,971	-
Дугорочни кредити дати запосленима	512,405	514,751
Остали дугорочни пласмани	339,115	340,222
	<u>20,332,491</u>	<u>854,973</u>
Исправка вредности	(316,944)	(645,106)
	<u>20,015,547</u>	<u>209,867</u>

Потраживања која се могу конвертовати у капитал у износу од 19,480,971 хиљада динара се односе на потраживања од ХИП Азотаре а.д., Панчево, пошто је на основу Закључка Владе Републике Србије, дана 29. децембра 2011. године, Управни одбор Друштва донео одлуку о повећању капитала Друштва и улагању капитала у ХИП Азотару а.д., Панчево, конверзијом потраживања у трајни улог. Будући да наведено није спроведено у Агенцији за привредне регистре Републике Србије, евиденција ових промена је извршена на рачуну потраживања која се могу конвертовати у капитал. Доспеће овог потраживања је процењено на период између две до три године.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматом за финансијске инструменте истог типа. За процену су коришћене различите каматне стопе у зависности од намене кредита:

- 10% за уговоре са валутном клаузулом
- 12.9% за уговоре са шестомесечном ревалоризацијом
- 13% за динарске кредите

По процени Руководства Друштва вредност кредита датих радницима одговара њиховој тржишној вредности.

23. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Сировине и материјал	616,243	499,445
Резервни делови	970,926	893,548
Алат и инвентар	22,681	24,236
Недовршена производња	318,513	340,527
Готови производи	829,864	334,205
Роба	7,867,790	10,452,538
Дати аванси	866,849	1,334,376
	<u>11,492,866</u>	<u>13,878,875</u>
Исправка вредности залиха	(348,423)	(290,800)
Нето вредност залиха	<u>11,144,443</u>	<u>13,588,075</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

24. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Купци - повезана правна лица	467,569	210,938
Потраживања од купаца у земљи	55,174,132	50,978,812
Потраживања од купаца у иностранству	1,143,769	907,404
	<u>56,785,470</u>	<u>52,097,154</u>
Потраживања из специфичних послова	625,149	627,439
Потраживања за камату и дивиденде	3,663,619	3,108,992
Потраживања од запослених	73,002	81,637
Потраживања од државних органа и организација	30,269	30,283
Потраживања по основу претплаћених осталих пореза и доприноса	31,882	5,858
Остала потраживања	5,039,985	5,284,303
	<u>66,249,376</u>	<u>61,235,666</u>
Исправка вредности потраживања од купаца	(35,847,644)	(36,878,323)
Исправка вредности потраживања из специфичних послова	(570,163)	(530,585)
Исправка вредности осталих потраживања	(7,819,449)	(7,243,273)
	<u>(44,237,256)</u>	<u>(44,652,181)</u>
	<u>22,012,120</u>	<u>16,583,485</u>

Остала потраживања се највећим делом односе на потраживања од грађевинског предузећа Рад д.о.о. у стечају, Београд у износу од 4,759,747 хиљада динара.

25. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	1,128,605	-
Краткорочни кредити у земљи	9,737,566	11,092,548
Остали краткорочни финансијски пласмани	8,834,517	218,253
	<u>19,700,688</u>	<u>11,310,801</u>
Исправка вредности	(868,303)	(389,997)
	<u>18,832,385</u>	<u>10,920,804</u>

Исказани краткорочни кредити и пласмани у износу од 1,128,605 хиљада динара се односе на дате робне и финансијске кредите осталим повезаним правним лицима.

Краткорочни кредити у земљи у износу од 9,737,566 хиљада динара највећим делом се односе на репрограма дугова ХИП Азотаре а.д., Панчево и ЈКП Београдске Електране, Београд у износу од 7,627,587 хиљада динара. Поред тога краткорочни кредити у земљи обухватају потраживања од дистрибутера за природни гас у износу од 1,892,280 хиљада динара. Наиме, закључком Владе Републике Србије од 23. октобра 2008. године препоручује се Друштву да, дистрибутерима који снабдевају домаћинства природним гасом, одобри да део од 37.50% од укупног рачуна за испоручени природни гас измире у року од 6 месеци од дана доспећа рачуна, а остатак у складу са важећом Одлуком о комерцијалном пословању Друштва.

Остали краткорочни финансијски пласмани у износу од 8,834,517 се највећим делом односе на орочени депозит код Societe Generale банке а.д., Београд у износу од 101,000,000 америчких долара са уговореном каматном стопом од 0.25% на годишњем нивоу. Поред овог пласмана, краткорочни финансијски пласмани укључују орочене динарске депозите код АИК банке а.д., Ниш у укупном износу од 232,100 хиљада динара са каматном стопом у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

26. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Готовина у благајни у локалној валути	3,076	1,757
Пословни рачуни у локалној валути	116,415	346,421
Пословни рачуни у иностраној валути	131,467	89,915
Остала новчана средства	26,016	2,155,381
Хартије од вредности еквиваленти готовине	20	20
	<u>276,994</u>	<u>2,593,494</u>

27. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања за порез на додату вредност	197,870	70,930
Обрачунати расходи по основу ефеката заштите од ризика	-	736
Унапред плаћени трошкови	1,789	6,011
Разграничени порез на додату вредност	260,525	779,640
Разграничени трошкови по основу обавеза	135,156	257,220
Разграничени нето ефекат обрачунатих курсних разлика по основу дугорочних кредита	1,074,473	1,266,443
Остала активна временска разграничења	73,402	19
	<u>1,743,215</u>	<u>2,380,999</u>

28. КАПИТАЛ

Основни капитал

Основни капитал Друштва износи 39,773,528 хиљада динара од чега основни капитал ЈП Србијагас, Нови Сад износи 35,990,236 хиљада динара, односно 378,046,250.01 евра, а састоји се од:

- Капитал од 165,810,000 евра уписан 31. маја 2005. године у Агенцији за привредне регистре Републике Србије и представља девизну противвредност свих облика капитала исказаног у пословним књигама гасног дела тадашњег ЈП НИС Нафтна индустрија Србије (основни капитал, резерве, ревалоризационе резерве, нераспоређена добит ранијих година и губитак ранијих година).
- Уговором о спајању уз припајање ЈП Кула-гас, Кула Друштву, пренет је основни капитал у износу од 17,620.70 евра који је уписан у регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије 5. јануара 2011. године.
- Дана 31. децембра 2010. године на основу Закључка Владе и Одлуке управног одбора Друштва закључена су три уговора о конверзији потраживања у капитал између Владе Републике Србије и Друштва у укупном износу од 22,385,606 хиљада динара, што по курсу на дан конверзије (15. децембра 2010. године) износи 212,218,629.31 евра. Конверзијом су обухваћена потраживања Агенције за осигурање депозита од Друштва по основу обавеза према Париском клубу поверилаца – Русија од 44,118,811.38 евра, затим по основу клириншког кредита у износу од 16,619,274.78 америчких долара и по основу дуга за преузети гас у периоду од 1995. – 2000. године у износу од 201,329,608.27 америчких долара.

Остатак основног капитала представља учешће мањинског интереса у капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

28. КАПИТАЛ (наставак)

Основни капитал (наставак)

На основу Закључка Владе Републике Србије од 25. новембра 2011. године, донета је одлука да се потраживања Републике Србије према ХИП Азотари а.д., Панчево пренесу на Друштво, а која се односе на обавезе према Export-Import bank of China у износу од 25,129,692.30 америчких долара а по основу потраживања према Париском клубу чији је гарант Привредна банка а.д., Панчево у износу од 32,902,750 америчких долара и 1,891,549.75 евра, а што све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30. септембра 2011. године износи 4,525,098 хиљада динара који ће се након уписа у Агенцију за привредне регистре регистровати у основни капитал Друштва.

29. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Резервисања за бенефиције запослених	538,788	554,465
Остала дугорочна резервисања	178,486	3,515
	<u>717,274</u>	<u>557,980</u>

Дугорочна резервисања исказана у билансу стања на дан 31. децембра 2011. године у износу од 717,274 хиљада динара (31. децембра 2010. године: 557,890 хиљада динара) највећим делом се односе на резервисања по основу обавеза за бенефиције запослених, односно отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Стање на почетку године	557,980	2,367,432
Нова резервисања на терет периода	315,515	69,234
Укинута дугорочна резервисања	(3,415)	(1,857,722)
Отпремнине исплаћене запосленима	(69,633)	(15,604)
Остале промене	(83,173)	(5,360)
Стање на крају године	<u>717,274</u>	<u>557,980</u>

(а) Судски спорови

Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире.

(б) Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обвезнице, коришћена је референтна каматна стопа Народне банке Србије.

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	2011.	2010.
Дисконтна стопа	10 %	12 %
Будућа повећања зарада	5 %	8 %
Флукуација запослених/смртност/обољевање	3 %	3 %

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Дугорочне обвезнице		
Дугорочни кредити у земљи		
- у страниј валути и у домаћој валути са валутном клаузулом	42,485,475	20,178,831
- у домаћој валути	134,582	-
Дугорочни кредити у иностранству	5,232,045	5,274,910
	47,852,102	25,453,741
Минус: Текућа доспећа дугорочних кредита	(144,835)	(244,628)
	<u>47,707,267</u>	<u>25,209,113</u>

а) Дугорочни кредити у валути

Кредитор	Валута			Каматна стопа	У хиљадама динара	
	Ознака	Износ	Датум доспећа		31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Банка Intesa а.д. Београд	ЕУР	170,000,000	27.04.2018	3м еурибор +4.8%	17,788,953	17,934,694
Московска Банка а.д. Београд	ЕУР	10,000,000	25.02.2013	3м еурибор +5.8%	1,046,409	-
Unicredit Банка а.д. Београд	ЕУР	30,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.29%	3,139,227	-
Banca Intesa а.д. Београд	ЕУР	45,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.19%	4,708,841	-
Societe Generale, а.д. Београд	ЕУР	40,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.19%	4,185,636	-
Erste Bank а.д. Београд	ЕУР	40,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.19%	4,185,636	-
Нуро Alpe-Adria-Bank а.д. Београд	ЕУР	35,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.19%	3,662,432	-
Комерцијална Банка а.д., Београд	ЕУР	20,000,000	06.06.2019	3м еурибор +4.19%	2,092,817	-
Continental Банка, а.д. Нови Сад	ЕУР	14,355,879	22.03.2023	5.5%	1,619,996	1,575,503
Остали	ЕУР				55,528	668,634
					42,485,475	20,178,831
Минус: Текуће доспеће					(60,488)	(53,383)
					<u>42,424,987</u>	<u>20,125,448</u>

б) Дугорочни кредити у страниј валути

Кредитор	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
European Bank for Reconstruction and Development	5,232,045	5,274,910

Кредит од European Bank for Reconstruction and Development износи 50,000,000 евра уз каматну стопу од еурибор плус 1 проценат на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

31. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Краткорочни кредити у валути и везани валутном клаузулом	19,831,164	14,624,337
Краткорочни кредити у домаћој валути	1,566,770	1,323,500
Позајмице по текућем рачуну	7,866,584	4,542,581
Издате краткорочне обвезнице	153,913	3,102,176
Текућа доспећа дугорочних финансијских обавеза	144,835	248,261
	29,563,266	23,840,855

а) Краткорочни кредити у валути и везани валутном клаузулом

Кредитор	Валута		Датум доспећа	Каматна стопа	У хиљадама динара	
	Ознака	Износ			31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Московска банка а.д. Београд	УСД	75,000,000	20.12.2012	1мЛибор+ 6.05%	6,064,965	5,946,015
Московска банка а.д. Београд	ЕУР	50,000,000	31.12.2012	1меурибор + 6.5%	5,232,045	-
Erste banka а.д., Нови Сад	ЕУР	5,000,000	01.09.2011	1меурибор + 5.0%	-	527,491
Војвођанска банка а.д., Нови Сад	ЕУР	15,000,000	29.12.2012	1меурибор + 6.75%	1,569,613	-
Аик банка а.д., Ниш	ЕУР	19,130,682	22.06.2012	12%	2,003,560	-
Unicredit банка а.д., Београд	ЕУР	10,000,000	30.04.2012	1меурибор + 4.0%	1,046,409	1,054,982
Unicredit банка а.д., Београд	УСД	7,000,000	30.04.2012	1тусдлибо р+4.0%	566,063	554,961
Финдоместик банка а.д., Београд	ЕУР	2,000,000	29.02.2012	1меурибор + 5.5%	209,282	210,996
Аик банка а.д., Ниш	ЕУР	30,000,000	28.05.2011	12%	-	3,164,946
Raiffeisen банка а.д., Београд	ЕУР	30,000,000	31.05.2012	1меурибор + 5.5%	3,139,227	3,164,946
					19,831,164	14,624,337

Краткорочни кредити у домаћој валути се односе на кредите за текућу ликвидност које је Друштво узело од Универзал банке а.д., Београд (500,000 хиљада динара), ОТП банке а.д., Нови Сад (391,522 хиљада динара), Агробанке а.д., Београд (320,212 хиљада динара), Прве инвестиционе банке а.д., Београд (261,602 хиљада динара), као и 93,434 хиљада динара од осталих финансијских институција у земљи.

32. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Добављачи – остала повезана правна лица	6,308,245	8,419,614
Примљени аванси, депозити и кауције	671,804	1,491,969
Добављачи у земљи	9,218,829	2,742,386
Добављачи у иностранству	4,507,029	4,956,202
Обавезе из специфичних послова	247,018	270,565
Остале обавезе из пословања	25,692	83,935
	20,978,617	17,964,671

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

33. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Обавезе за бруто зараде	814,335	1,124,437
Обавезе за камате	2,405,914	1,773,931
Остале обавезе из пословних односа	38,994	1,026,646
	<u>3,259,243</u>	<u>3,925,014</u>

34. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Обавезе за ПДВ	39,957	322,492
Обавезе по основу осталих пореза и доприноса	76,489	9,974
Обрачунати (укалкулисани) трошкови	98,465	18,875
Обрачунати приходи будућих периода	60	71
Одложени приходи и примљене донације	2,119,558	2,107,671
Разграничени приходи по основу потраживања	1,060	1,076
Разграничени порез на додату вредност	1,633	150
Остала ПВР	265,130	228,530
	<u>2,602,352</u>	<u>2,688,839</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

35. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ПОВЕЗАНИХ СТРАНА

Потраживања и обавезе са повезаним странама на дан биланса стања обухваћени су следећим билансним позицијама:

б) Биланс стања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
<i>Учешћа у капиталу (напомена 21)</i>		
Природни гас д.о.о., Панчево	229,263	158,875
Прогресгас-трејдинг д.о.о., Београд	532,928	-
South Stream Serbia AG, Швајцарска	300,687	-
Sogaz а.д., Нови Сад	1,196,026	1,334,356
Yugorosgaz д.о.о., Београд	220,777	238,865
Информатика а.д, Београд	2,623,947	-
Подземно складиште гаса д.о.о., Нови Сад	292	-
	<u>5,103,920</u>	<u>1,732,096</u>
<i>Потраживања од купаца (напомена 24)</i>		
Yugorosgaz а.д., Београд	236,282	210,938
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	231,287	-
	<u>467,569</u>	<u>210,938</u>
<i>Потраживања по основу краткорочних кредита (напомена 25)</i>		
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	1,128,605	-
	<u>1,128,605</u>	<u>-</u>
Укупно потраживања	<u>6,700,094</u>	<u>1,943,034</u>
<i>Добављачи (напомена 32)</i>		
Yugorosgaz а.д., Београд	6,222,687	8,419,614
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	85,558	-
	<u>6,308,245</u>	<u>8,419,614</u>
Укупно обавезе	<u>6,308,245</u>	<u>8,419,614</u>
Нето потраживања/(обавезе)	<u>391,849</u>	<u>(6,476,580)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

35. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ПОВЕЗАНИХ СТРАНА (наставак)

б) Биланс успеха

	У хиљадама динара	
	2011.	2010.
<i>Приходи од продаје робе (напомена б)</i>		
Ўгoгoсgаz а.д., Београд	982,106	954,730
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	440,392	-
	<u>1,422,498</u>	<u>954,730</u>
<i>Финансијски приходи</i>		
Ўгoгoсgаz а.д., Београд	483,508	112,240
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	34,160	-
	<u>517,668</u>	<u>112,240</u>
Укупно приходи	<u>1,940,166</u>	<u>1,066,970</u>
<i>Набавна вредност продате робе</i>		
Ўгoгoсgаz а.д., Београд	44,803,800	48,879,038
Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад	216,899	-
	<u>45,020,699</u>	<u>48,879,038</u>
<i>Остали пословни расходи</i>		
Ўгoгoсgаz а.д., Београд	98,028	730,580
	<u>98,028</u>	<u>730,580</u>
<i>Финансијски расходи</i>		
Ўгoгoсgаz а.д., Београд	38,164	27,479
	<u>38,164</u>	<u>27,479</u>
Укупно расходи	<u>45,156,891</u>	<u>49,637,097</u>
Расходи, нето	<u>(43,216,725)</u>	<u>(48,570,127)</u>

в) Примања руководства

Током 2011. године, Друштво је исплатило накнаде кључном руководству у бруто износу од 44,488 хиљада динара (2010: 92,339 хиљада динара).

36. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

37. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Ванбилансна средства/обавезе се пре свега односе на средства која нису у власништву Друштва, као и потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	У хиљадама динара 31. децембра 2011.
<i>Ванбилансна актива</i>	
Средства других лица	1,995
Примљене гаранције	1,392,318
Опрема других лица	44,841
<i>Ванбилансна пасива</i>	
Потенцијалне обавезе (према НИС Нафтагасу по основу Одлука о консолидацији)	3,812,301
Камате по дугорочним финансијским обавезама које доспевају у наредним годинама	564,049
Обавезе за дате гаранције	9,767,671
Грађевински радови – инвестиције у току	330,709

а) У ванбилансној евиденцији се налази туђа опрема, односно алати следећих купаца:

<u>Назив комитента</u>	У хиљадама динара 31. децембра 2011.
Serve, Италија	37,510
Rubin Pleven, Бугарска	211
Хисар д.о.о., Прокупље	7,102
Duga Fruit д.о.о., Крушевац	18
Укупно:	<u>44,841</u>

б) Примљене гаранције и јемства:

<u>Корисник гаранције</u>	<u>Доспеће</u>	У УСД 31. децембра 2011.	У хиљадама динара 31. децембра 2011.
ЈП Србијагас	09. септембар 2012.	-	70
ЈП Србијагас	30. април 2012.	-	23,616
ЈП Србијагас	31. јануар 2012.	-	54,754
ЈП Србијагас	31. јануар 2012.	-	234,658
ЈП Србијагас	31. мај 2012.	-	84,303
ЈП Србијагас	31. мај 2012.	-	19,671
ЈП Србијагас	31. јануар 2011.	6,200,000	501,370
ЈП Србијагас	31. децембар 2012.	5,000,000	404,331
ЈП Србијагас	15. фебруар 2012.	860,000	69,545
Укупно:		<u>860,000</u>	<u>1,392,318</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2011. године

37. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА (наставак)

в) Дате гаранције и јемства:

Корисник гаранције	Доспеће	У хиљадама динара	
		У страниј валути 31. децембра 2011.	31. децембра 2011.
Царинска гаранција	31. децембар 2011.	-	20,000
Царинска гаранција	31. децембар 2011.	-	20,000
Министарство финансија РС	31. мај 2012.	-	120,600
Министарство финансија РС	31. мај 2012.	-	111,500
Републичка дирекција за робне резерве РС	01. 2012.	-	737,218
Физичка лица	26. мај 2012.	-	2,394
FGSZ Natural gas, Мађарска	14. фебруар 2012.	УСД	11,885,077
FGSZ Natural gas, Мађарска	20. фебруар 2012.	УСД	30,000,000
FGSZ Natural gas, Мађарска	31. децембар 2011.	УСД	6,200,000
FGSZ Natural gas, Мађарска	16. март 2011.	УСД	11,252,047
FGSZ Natural gas, Мађарска	14. фебруар 2013.	УСД	31,000,000
FGSZ Natural gas, Мађарска	31. децембар 2012.	УСД	5,000,000
Московска Банка а.д., Београд	14. фебруар 2013.	ЕУР	10,000,000
Укупно:			9,767,671

У оквиру ванбилансне пасиве се налазе и камате по дугорочним кредитима код Continental банке а.д., Београд у износу од 564,049 хиљада динара са роком доспећа у 2013-ој године. Такође, на ванбилансној позицији, Друштво води и инвестиције у току у износу од 330,709 хиљада динара, који се односе на уговорене радове гасификације Бачког Доброг Поља и Бачке Паланке.

38. ОБУСТАВЉЕНО ПОСЛОВАЊЕ

Продаја зависног предузећа Кошаркашког клуба Војводина д.о.о., Нови Сад

Матично Друштво је 28. јула 2011. године донело одлуку о продаји удела у зависном друштву Кошаркашки клуб Војводина д.о.о., Нови Сад, да би 28. октобра 2011. године закључио уговор о преносу власништва над Кошаркашким клубом Војводина д.о.о., Нови Сад на предузеће Кошаркашки клуб Нови Сад, Нови Сад без накнаде.

Биланс стања отуђеног предузећа Кошаркашког клуба Војводина д.о.о., Нови Сад на дан 28. октобра 2011. године и 31. децембра 2010. године је као што следи:

	(у хиљадама динара)	
	28. октобар 2011.	31. децембар 2010.
Некретнине, постројења и опрема	79	375
Краткорочна потраживања	7,569	8,801
Готовина и готовински еквиваленти	710	710
Активна временска разграничења	468	470
Краткорочне финансијске обавезе	(90,359)	(90,359)
Обавезе из пословања	(57,950)	(46,167)
ПДВ и остали јавни приходи	(5,752)	(7,389)
Нето имовина зависног предузећа	(145,235)	(133,559)
Мањински интерес	-	-
Учешће Друштва у нето имовини зависног предузећа	(145,235)	-
Губитак од продаје	145,235	-
Продајна вредност	-	-
Нето прилив по основу продаје:		
Готовински прилив по основу продаје	-	-
Неготовинска трансакција	(145,235)	-
	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

38. ОБУСТАВЉЕНО ПОСЛОВАЊЕ (наставак)

Биланси успеха предузећа Кошаркашког клуба Војводина д.о.о., Нови Сад за период јануар - октобар 2011. године и за пословну 2010. годину су као што следи:

	(у хиљадама динара)	
	јануар - октобар 2011.	2010.
Пословни приходи	12,300	-
Пословни расходи	(20,142)	(27,945)
Пословни губитак	(7,842)	(27,945)
Финансијски (расходи)/приходи, нето	(2,958)	(7,806)
Остали (расходи)/приходи, нето	(1,749)	(7,306)
Губитак пре опорезивања	(12,549)	(43,057)
Порез на добитак	-	-
Губитак	12,549	(43,057)

Продаја зависног предузећа Подземно складиште гаса Банатски двор д.о.о., Нови Сад

Матично Друштво је 23. маја 2011. године донело одлуку о продаји удела у зависном друштву Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад. Друштво је 2. августа 2011. године закључило уговор о преносу власништва у предузећу Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад на предузеће Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад.

Биланс стања отуђеног предузећа Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад на дан 2. августа 2011. године и 31. децембра 2010. године је као што следи:

	(у хиљадама динара)	
	2. август 2011.	31. децембар 2010.
Некретнине, постројења и опрема	2,908,547	3,015,199
Дати аванси	360	-
Краткорочна потраживања	42,073	27,873
Готовина и готовински еквиваленти	2,988	5,604
Активна временска разграничења	5,586	4,398
Остале дугорочне обавезе	(14,839)	(12,889)
Краткорочне финансијске обавезе	(279,944)	(166,423)
Обавезе из пословања	(10,428)	(15,375)
ПДВ и остали јавни приходи	(473)	(4,304)
Нето имовина зависног предузећа	2,653,870	2,854,083
Мањински интерес	1,062	1,142
Учешће Друштва у нето имовини зависног предузећа	2,652,808	2,852,941
Добитак од продаје	353,439,292	-
Продајна вредност	356,092,100	-
Нето прилив по основу продаје:		
Готовински прилив по основу продаје	356,092,100	-
Неготовинска трансакција	-	-
	356,092,100	-

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

38. ОБУСТАВЉЕНО ПОСЛОВАЊЕ (наставак)

Продаја зависног предузећа Подземно складиште гаса Банатски двор д.о.о., Нови Сад (наставак)

Биланси успеха предузећа Подземно складиште гаса Банатски Двор д.о.о., Нови Сад за период јануар -август 2011. године и за пословну 2010. годину су као што следи:

	(у хиљадама динара)	
	јануар - август 2011.	2010.
Пословни приходи	263	-
Пословни расходи	(194,895)	(150,124)
Пословни губитак	(194,632)	(150,124)
Финансијски (расходи)/приходи нето	(5,581)	3,450
Губитак пре опорезивања	(200,213)	(146,674)
Порез на добитак	-	-
Губитак	(200,213)	(146,674)

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Руководство Друштва разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и уверења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала. Структура капитала Друштва састоји се од готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе као и акумулирани резултат.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Друштва разматра цену капитала и ризик повезан са врстом капитала.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Задуженост а)	77,358,526	49,418,879
Готовина и готовински еквиваленти	276,994	2,593,494
Нето задуженост	77,081,532	46,825,385
Капитал б)	29,545,387	30,072,446
Рацио укупног дуговања према капиталу	2.61	1.56

а) Дуговање се односи на остале дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе.

б) Капитал укључује уделе као и нераспоређени добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напомени 3 ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	26,460,764	3,992,195
Краткорочни финансијски пласмани	18,832,385	10,920,804
Потраживања од купаца	20,937,826	15,218,831
Остала потраживања	8,893,743	8,607,927
Готовина и готовински еквиваленти	276,994	2,593,494
	<u>75,401,712</u>	<u>41,333,251</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	47,795,260	25,578,024
Краткорочни кредити	29,563,266	23,840,855
Текућа доспећа дугорочних кредита	144,835	248,261
Обавезе из пословања	20,978,617	17,964,671
Остале обавезе	-	-
	<u>98,481,978</u>	<u>67,631,811</u>

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Друштва, као и обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштво је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од кретања девизног курса и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе осетљивости. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, осталих дугорочних обавеза и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниј валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у иностраној валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
ЕУР	6,729,093	25,315,645	609,035,599	350,458,442
УСД	17,748,000	9,608,000	216,298,000	247,772,000
ЦХФ	-	49,000	-	-

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра. Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

Претпоставка: јачање локалне валуте у односу на евра за 10%

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Резултат текућег периода	7,926,096	5,318,592

Осетљивост Друштва на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног повећања средстава исказаних у еврима које се највећим делом односи на повећање краткорочних пласмана и новчаних средстава.

Ризик од промене каматних стопа

Друштво је изложена ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Друштво нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	26,460,764	3,992,195
Краткорочни финансијски пласмани	10,034,203	9,647,603
Потраживања од купаца	20,102,055	14,762,153
Остала потраживања	8,893,743	8,607,927
Готовина и готовински еквиваленти	276,994	2,593,494
	<u>65,767,759</u>	<u>39,603,372</u>
 <i>Фиксна каматна стопа</i>		
Потраживања од купаца	835,771	456,678
 <i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	8,798,182	1,273,201
	<u>75,401,712</u>	<u>41,333,251</u>
 Финансијске обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе из пословања	20,978,617	17,964,671
 <i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	1,441,724	1,575,503
Краткорочни кредити	1,288,040	3,164,946
	<u>2,729,764</u>	<u>4,740,449</u>
 <i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	46,353,536	24,002,521
Краткорочни кредити	28,275,226	20,675,909
Текућа доспећа дугорочних кредита	144,835	248,261
	<u>74,773,597</u>	<u>44,926,691</u>
	<u>98,481,978</u>	<u>67,631,811</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша, а све остале варијабле остале непромењене, Друштво би претрпело оперативни губитак за годину која се завршава 31. децембра 2011. године у износу од 984,820 хиљада динара (31. децембар 2010. године: 676,319 хиљада динара). Оваква ситуација се приписује изложености Друштва која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредите и краткорочне кредите.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставка)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од одређеног броја великих купаца као и великог броја купаца са мањим прометом.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
ХИП Петрохемија а.д., Панчево	8,963,442	4,946,661
ЈКП Београдске Електране, Београд	6,881,698	4,467,536
ХИП Азотара а.д., Панчево	5,752,321	12,752,568
Вискоза а.д. у стечају, Лозница	3,059,132	3,059,132
Сартид 1913 д.о.о., Смедерево	2,414,963	-
Енергетика д.о.о., Крагујевац	2,166,984	2,011,403
Победа, д.о.о. у стечају	1,538,032	1,538,032
Фарма пилића, д.о.о. у стечају	1,416,338	1,416,338
Живиноплус, д.о.о. у стечају	1,201,197	1,201,197
Нови Сад Гас д.о.о., Нови Сад	1,185,372	1,497,489
Агрожив Јагодина, д.о.о. у стечају	1,142,268	1,142,268
Остали	21,063,723	18,064,530
	<u>56,785,470</u>	<u>52,097,154</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	21,678,517	-	21,678,517
Доспела, исправљена потраживања од купаца	35,847,644	(35,847,644)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	401,577	-	401,577
	<u>57,927,738</u>	<u>(35,847,644)</u>	<u>22,080,094</u>

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2011. године у износу од 21,678,517 хиљада динара највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје готових производа и робе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Друштво је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 35,847,644 хиљада динара, за која је Друштво утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да је наплата потраживања у наведеним износима спорна.

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.
- од 91 до 180 дана	6,375,019
- преко 180 дана	10,657,448
- преко једне године	18,815,177
	35,847,644

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.
Доспела, неисправљена потраживања	
- до 30 дана	22,096
- од 31 до 60 дана	155,678
- од 61 до 90 дана	84,644
- од 91 до 180 дана	121,270
- преко 180 дана	17,889
	401,577

Друштво је у случајевима потраживања од купаца која су доспела приступила појединачној процени вероватноће наплате за све купце са материјално значајним дуговањима узимајући у обзир економску ситуацију и претходно искуство у раду са њима.

Ризик ликвидности

Конечна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва, као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконттованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да потраживања наплати.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика (наставак)

Доспећа финансијских средстава

Доспећа финансијских средстава – финансијска средства која су одмах расположива или нису ни доспела:

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	551,272	30,055,666	9,058,977	19,480,971	6,620,873	65,767,759
Фиксна каматна стопа	-	-	-	835,771	-	835,771
Варијабилна каматна стопа	192,443	8,589,950	-	-	15,789	8,798,182
	<u>743,715</u>	<u>38,645,616</u>	<u>9,058,977</u>	<u>20,316,742</u>	<u>6,636,662</u>	<u>75,401,712</u>

Следеће табеле приказују детаље уговорених доспећа обавеза Друштва. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезна да такве обавезе намири.

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2011.					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	18,511,764	-	164,260	2,302,593	-	20,978,617
Фиксна каматна стопа	-	1,256,832	31,208	1,441,724	-	2,729,764
Варијабилна каматна стопа	-	-	422,384	74,351,213	-	74,773,597
	<u>18,511,764</u>	<u>1,256,832</u>	<u>617,852</u>	<u>78,095,530</u>	<u>-</u>	<u>98,481,978</u>

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2011. године и 31. децембра 2010. године.

	31. децембар 2011.		У хиљадама динара 31. децембар 2010.	
	Књиговодстве на вредност	Фер вредност	Књиговодстве на вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	26,460,764	26,460,764	3,992,195	3,992,195
Краткорочни финансијски пласмани	18,832,385	18,832,385	10,920,804	10,920,804
Потраживања од купаца	20,937,826	20,937,826	15,218,831	15,218,831
Остала потраживања	8,893,743	8,893,743	8,607,927	8,607,927
Готовина и готовински еквиваленти	276,994	276,994	2,593,494	2,593,494
	<u>75,401,712</u>	<u>75,401,712</u>	<u>41,333,251</u>	<u>41,333,251</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочне обавезе	47,795,260	47,795,260	25,578,024	25,578,024
Краткорочни кредити	29,563,266	29,563,266	23,840,855	23,840,855
Текућа доспећа дугорочних. обавеза	144,835	144,835	248,261	248,261
Обавезе из пословања	-	-	-	-
Остале обавезе	20,978,617	20,978,617	17,964,671	17,964,671
	<u>94,481,978</u>	<u>94,481,978</u>	<u>67,631,811</u>	<u>67,631,811</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

39. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Процена фер вредности ослања се на претпоставку да је књиговодствена вредност краткорочних потраживања и обавеза према добављачима приближно једнака њиховој фер вредности, пошто дата средства и обавезе доспевају за наплату у релативно кратком временском року.

40. СУДСКИ СПОРОВИ

Друштво на дан 31. децембра 2011. године води судске спорове у вредности од 5,949,393 хиљада динара у којима се јавља као тужена страна, као и судске спорове у вредности од 76,664,537 хиљада динара у којима се јавља као тужилац. Према процени исхода спорова од стране правне службе Друштво је извршило резервисање у вредности од 264,461 хиљада динара. На основу анализе расположиве правне документације и информација добијених од стручних служби и правних саветника, руководство верује да Друштво неће имати додатних трошкова изнад резервисаних износа.

41. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

У склопу мера финансијске и технолошке ревитализације Српске фабрике стакла а.д., Параћин, (усвојеним од Владе Републике Србије закључцима од 22. јула 2011. године и 16. марта 2012. године, Трансакционим уговором и анексом истог од 29. децембра 2011. године, Анексом број 5. Уговора о продаји друштвеног капитала у Српској фабрици стакла а.д., Параћин, Уговором о испуњењу обавеза од 27. марта 2012. године), спровешће се трансакција која ће резултирати успостављањем контроле над акцијама Српске фабрике стакла а.д., Параћин које Друштво има у капиталу Српске фабрике стакла а.д., Параћин, која подразумева следеће радње:

Купац – Glass Industry се обавезао да изврши обавезу која има третман улагања у обртна средства у износу од 15 милиона евра, износ који ће бити употребљен искључиво за плаћање накнаде за право отпуста дугова која Српска фабрика стакла а.д., Параћин и његова зависна друштва имају према Друштву, након чега купац стиче сопствене акције у Српској фабрици стакла а.д., Параћин, сходно члану 41. Закона о приватизацији. Након регистрације повећања капитала у Агенцији за привредне регистре Републике Србије и регистрације сопствених акција у Централном регистру хартија од вредности, стичу се услови за продају Српске фабрике стакла а.д., Параћин акција купцу - Glass Industry. Поступак уписа сопствених акција у Централном регистру хартија од вредности још није спроведен.

Након спроведеног поступка уписа сопствених акција, Друштво стиче право и обавезу да у року од 30 дана прода 5,352,166 акција купцу. Купац се обавезао да, када се стекну сви услови за продају акција Друштва на берзи, путем понуде за преузимање у износу не мањем од 20 милиона евра, откупи акције које Друштво има у Српској фабрици стакла а.д., Параћин.

На основу закључка Владе Републике Србије од 30. децембра 2011. године утврђује се дуговање Метанолско-Сирћетног комплекса а.д., Кикинда према Друштву у износу од 7,910,843 хиљада динара. Влада се усагласила да Друштво измири неизмирене обавезе према буџету Републике Србије тако да део потраживања које има према Метанолско-Сирћетном комплексу а.д., Кикинда у износу од 1,587,160 хиљада динара пренесе на Републику Србију. Влада Републике Србије је сагласна да се остатак потраживања Друштво у износу од 6,323,684 хиљада динара конвертује у капитал Метанолско-Сирћетног комплекса а.д, Кикинда. Конверзија је извршена у 2012. години чиме је удео Друштво у Метанолско-Сирћетном комплексу а.д., Кикинда повећан са 50.57% на 71.86%, што је евидентирано у Централном регистру хартија од вредности Републике Србије.

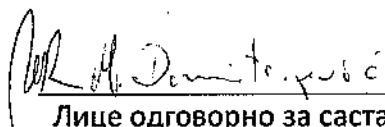
НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2011. године

42. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

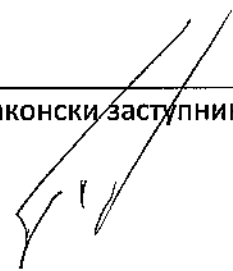
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
УСД	80.8662	79.2802
ЕУР	104.6409	105.4982
ГБП	124.6022	122.4161
ЦХФ	85.9121	84.4458

У Новом Саду, 15.06.2012.

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

Законски заступник